

UNA BREGA DE MERCAT
DESENCADENA LA VIOLÈNCIA
A TATXLAKH

Les nacions, encara

M. Aloï

Les sessions del Congrés dels Diputats del Poble han acabat la seua primera fase enmig de noves tensions nacionalistes al carrer i al congrés.

Al carrer, s'han produït incidents entre meskhets, turcs i uzbeks, en la república d'aquests últims; els meskhets són un poble maleït, deportat de les seues terres. Els incidents tingueren lloc després d'un episodi banal: una brega de mercat per un preu o per un pes, que acabà amb crits i morts entre una comunitat i l'altra. Els incidents, esdevinguts en la regió de Tatxlakh, han durat més d'una setmana i ja han causat més de 80 morts.

Mikhaïl Gorbatxov.

Al Kremlin, han estat els diputats bàltics els que han protagonitzat la revolta. Cinquanta d'ells van abandonar les sessions del Congrés de Diputats del

Poble dijous passat. La causa va ser que no se'ls donà temps per discutir més àmpliament la proposta de creació d'un organisme de control constitucional. Gorbatxov vol que el Congrés treballi ràpid i acabe els seus treballs en els terminis de temps fixats prèviament, cosa més que difícil si es té en compte la vivesa dels debats. Aquesta actitud ha provocat tensions que finalment han esclatat amb l'abandó de la sala pels diputats bàltics. Abandó seguit d'una sessió a porta tancada —la primera que celebra el Congrés— per a analitzar els fets.

Una vegada més ha quedat clar que dins l'URSS, els nacionalismes són l'oposició més ben organitzada i compacta. Fa unes setmanes, quan es va convocar una manifestació de suport als diputats radicals, a Moscou, les banderes que enarborava la gent no eren altres que les de les repúbliques bàltiques, Armènia o Ucraïna. Inclús la vella russa de l'aspa blava sobre fons blanc. No podia ser altrament.

L'OPOSICIÓ COPA ELS ESCONS DE
LLIURE COMPETICIÓ

Polònia, una victòria emmetzinada

Llibert Ferri

Una sensació de por i d'incertesa es va apoderar tant de Solidaritat com del Partit Obrer Unificat de Polònia quan es van començar a conèixer els resultats de les eleccions del dia 4. L'oposició copava gairebé la totalitat dels escons de lliure competició: 160 dels 161 de la Cambra dels Diputats; 92 dels 100 que té el nou Senat. I la tendència indica que a la segona volta Solidaritat s'ho endurà tot. En canvi, la coalició governamental —els comunistes del POUP i els seus aliats— no aconseguen, en la majoria dels districtes, superar el 50 per cent del vots i havien d'anar al *ballotage*... a competir entre ells mateixos, el 18 de juny.

Per acabar-ho d'adobar, l'anomenada llista nacional —integrada per les *patums* del Politburó i del Govern, quedava desqualificada sense possibilitats d'anar a la segona volta: els votants no van fer cas de Lech Walesa que la vigília de les eleccions va recomanar ratificar la llista nacional i assegurar la presència al Parlament dels seus interlocutors: el primer ministre Rakowski i sobretot el reformista mi-

nistre de l'Interior, Czeslaw Kiszczak.

Por, doncs, de tothom, per una victòria massa rotunda i inesperada que va fer que l'oposició cantés els resultats, la tarda del dia 5, amb un llenguatge moderat i gens triomfalista. Tot i que va descartar la formació d'un govern de coalició Solidaritat-POUP, Bronislaw Geremek —el socialdemòcrata que cada vegada més es perfila com a líder parlamentari— va assegurar que continuaria el clima de col·laboració amb el règim, i que calia trobar fórmules jurídiques per l'entrada al Parlament de la llista nacional.

Jaruzelski.

A hores d'ara els contactes per resoldre aquesta crisi de govern —i institucional— són intensos. Contactes enmig de tota mena d'especulacions: possible dimissió de Rakowski; tensions en l'aparell del POUP, en la policia i l'exèrcit; gran desengany del general Jaruzelski que, fins i tot —diuen— estaria disposat a cridar Geremek perquè formés un govern d'unitat nacional. I Geremek, lògicament, diu que ell no té vocació suïcida.

Polònia està vivint un dels episodis més transcendents de la seva història contemporània: està intentant resoldre el seu futur combinant una oposició, majoritària a les urnes i al carrer, amb un govern-partit desautoritzat, víctima de la seva pròpia mitomania, però que deté el poder en les estructures de l'estat. Una transició, més que difícil, perillosa.